

Sygn. akt II Ca 636/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc (spr.)**

Sędziowie: **SO Beata Piwko**

SO Barbara Dziewięcka

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lipca 2013 r. w K.

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą
w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich

z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. I C 391/12

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV (czwartym) w ten sposób, że pobiera kwotę (...) od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., zamiast od S. K., oddala apelację w pozostałej części i zasądza od S. K. na rzecz Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w (...) (sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 636/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia (...) Sąd Rejonowy w K. zasądził od Towarzystwa (...) spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda S. K. kwotę (...) z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym od dnia (...) r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zasądził od S. K. na rzecz Towarzystwa (...) spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt 00/100) zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; pobrał od S. K. z zasądzonego na jego rzecz roszczenia na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w K. kwotę 811, 20 złotych tytułem kosztów sądowych oraz z tego samego tytułu od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w K.) kwotę 347,66 .

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia:

Powód S. K. wraz z T. K. (1) jest współwłaścicielem i posiadaczem pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...). W dniu (...) na ulicy (...) w K., kierujący pojazdem marki A. (...) o nr rej. (...) nie dostosował prędkości pojazdu do istniejących warunków

drogowych w wyniku czego najechał na tył pojazdu powoda. Sprawca szkody K. S. był w dacie zdarzenia ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC posiadaczy pojazdów w pozwanej Spółce. Przybyła na miejsce Policja stwierdziła winę kierującego pojazdem A.. Powód zgłosił stronie pozwanej szkodę w dniu 4 maja 2012 r. żądając zapłaty odszkodowania pokrywającego w całości koszty naprawy uszkodzonego pojazdu. Przedstawiciel strony pozwanej dokonał oględzin pojazdu. Rodzaj i zakres uszkodzeń pojazdu powoda nie był przedmiotem sporu między stronami. Pismem z dnia 7 maja 2012 r. powód został poinformowany o ustaleniu odszkodowania za uszkodzony pojazd, na kwotę (...)zł. Odszkodowanie w tej wysokości zostało mu wypłacone. Powód zlecił ustalenie kosztów naprawy pojazdu firmie (...) S.A.w K., która ustaliła koszt naprawy na kwotę (...)zł. brutto przy założeniu, że koszt ten zawiera sugestie klienta dotyczące wymiany części, nie zawarte w opisie sporządzonym przez pozwanego. Pozwany po otrzymaniu kalkulacji sporządzonej przez A. dokonał korekty pierwotnie ustalonej kwoty szkody i ustalił ją na kwotę (...)zł. brutto. Powód nie zgodził się z taką wyceną.

Biegły z zakresu techniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego J. C. stwierdził, że w wyniku kolizji z dnia 3.05.(...). w samochodzie powoda uszkodzone zostały:

- spojler dolny zderzaka tylnego w postaci przecięcia po prawej stronie wnęki tablicy rejestracyjnej, zagniecenia z przecięciem materiału na prawej krawędzi wnęki tablicy rejestracyjnej oraz przecięcia, głębokiego zarysowania poniżej tablicy rejestracyjnej,
- poszycie zderzaka tylnego na lewej krawędzi wnęki tablicy rejestracyjnej w postaci niewielkiej jego deformacji,
- pokrywa bagażnika w dolnej części po lewej stronie przez jej zagięcie,
- dolna krawędź ściany tylnej w postaci zagięcia środkowej części oraz tylnej części podłogi bagażnika (wnęki koła zapasowego) w miejscu przylegającym do uszkodzonej ściany tylnej,
- osłona termiczna tłumika tylnego w postaci zagięcia w miejscu przylegającym do ściany tylnej.

Biegły zakwalifikował do wymiany spojler na wolny od wad. Co do pozostałych uszkodzonych elementów pojazdu uznał, że kwalifikują się one do naprawy blacharsko- lakierniczej. Koszt całej naprawy określił na kwotę 3633,20 złotych brutto. Ubytek wartości rynkowej pojazdu powoda w związku z jego uszkodzeniem określił na 0,5 %, co przy wartości tego samochodu wynoszącej 27300 złotych stanowi 137 złotych.

Koszt wynajmu samochodu o podobnych parametrach jak samochód powoda wynosi 100 złotych za dobę.

Wymiana uszkodzonych części samochodu jest zalecana, gdy uszkodzenia mają rozległy charakter w stosunku do powierzchni obiektu, bądź są to uszkodzenia w postaci rozerwania elementu lub ostrych załamań. W pojeździe powoda takich uszkodzeń nie było. Za kwotę wskazaną przez biegłego samochód powoda może być naprawiony w autoryzowanym warsztacie samochodowym. Samochód powoda nawet z powstałymi w wyniku zdarzenia uszkodzeniami przeszedł by pomyślnie badania techniczne w stacji kontroli. Żadne z uszkodzeń nie zagrażało bezpieczeństwu jazdy, nie było podstaw do zatrzymania dowodu rejestracyjnego ani do wyłączenia samochodu z eksploatacji.

W dniu (...) powód otrzymał skierowanie na zabiegi rehabilitacyjne w Poradni Neurologicznej w K.. Odbywał je w dniach od 16 do 27 lipca 2012r. Powód wynajął od D. K. samochód marki N. (...)z 1998r. celem dojazdu na te zabiegi. Za użytkowanie tego użyczonego pojazdu zapłacił 500 złotych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo o odszkodowanie za zasadne do kwoty 1812 złotych. Podzielając opinię biegłego J. C. Sąd przyjął, że skuteczna naprawa samochodu powoda wynosi (...)złoty. Po potrąceniu kwoty już wypłaconej powodowi przez pozwanego do zapłaty pozostaje kwota 1812 złotych. Podniósł, że uszkodzenia pojazdu były tego rodzaju, że powód nie utracił możliwości korzystania z niego. Uszkodzenia te nie skutkowały koniecznością wyłączenia go z bieżącej eksploatacji. Nie było żadnych powodów do wyłączenia tego pojazdu z ruchu. Z powodzeniem zatem powód mógł korzystać ze swojego samochodu w celu dojazdu na zabiegi

rehabilitacyjne. W okolicznościach sprawy wynajęcie przez niego samochodu zastępczego uznał za nieuzasadnione. Wskazał, że niewielka odległość od miejsca zamieszkania powoda do szpitala również poddaje w wątpliwość konieczność dojazdu do niego samochodem.

Rozstrzygnięcie Sąd oparł na przepisach art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. i art. 822 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. mając na uwadze wynik procesu. Powód wygrał sprawę w 30 % (1812 złotych z 6161,25 złotych) , zaś pozwany w 70%. Obie strony były w sprawie reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Stosownie do wyniku sprawy powód winien zwrócić pozwanemu kwotę 480 złotych.

W sprawie zostały poniesione koszty sądowe w kwocie 1158,87 złotych. Dlatego też stosownie do art. 113 ust. 2 u.k.s.c. Sąd nakazał pobrać od powoda z zasądanego mu roszczenia kwotę 811,20 złotych. Pozostałą kwotą nieuiszczonych kosztów sądowych obciążył pozwanego.

Apelację od tego wyroku w części oddalającej powództwo o zasądzenie kwoty 500 złotych z tytułu zwrotu kosztów wynajęcia samochodu oraz w całości rozstrzygnięcie o kosztach procesu oraz kosztach pobranych od niego na rzecz Skarbu Państwa wniósł powód, który zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 361 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i nie zastosowanie w sprawie a polegające na uznaniu, że poniesione przez powoda koszty najmu pojazdu zastępczego w celu dojazdów na rehabilitację w kwocie 500 złotych nie podlegają naprawieniu,
- sprzeczność ustaleń sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i stanem faktycznym, w szczególności poprzez ustalenie, że poniesione przez powoda koszty najmu samochodu zastępczego nie pozostają w związku ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę i nie zostały przez powoda udowodnione jako celowe i uzasadnione,
- naruszenie przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w tym art. 102 oraz art. 96 ust. 1 pkt. 10 i art. 100 ust. 2 poprzez zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwoty 811,20 złotych oraz na rzecz pozwanego kwoty 480 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda kwestionująca rozstrzygnięcie w przedmiocie żądania naprawienia straty w postaci wydatków na najem samochodu zastępczego oraz w przedmiocie kosztów procesu należnych pozwanemu nie jest zasadna.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Rejonowy przeprowadził trafną analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w oparciu o którą dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ustalenia powyższe i wnioski na nich oparte Sąd Okręgowy aprobuje i uznaje za własne. Nie doszło też do naruszenia przez sąd pierwszej instancji przepisu art. 361 § 2 k.c.

Prawidłowo Sąd Rejonowy opierając się na opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej i ruchu drogowego -J. C. ustalił zakres uszkodzeń wyrządzonych w samochodzie powoda w wyniku kolizji z dnia (...). Zakres wskazanych przez biegłego uszkodzeń jest zbieżny w tymi jakie zostały przyjęte przez pozwanego w kosztorysie powypadkowym z dnia 7.05.2012r. oraz z kalkulacją naprawy wykonaną na zlecenie powoda przez A. S. A. A. P. S. V. i. A. z dnia 14.05.2012r. Biegły J. C. opinię sporządził po dokonanych w dniu 9.01.2013r. oględzinach samochodu powoda. Stwierdził wówczas, że do daty oględzin samochód powoda nie został naprawiony, posiadał takie same uszkodzenia jakie zostały opisane i dokumentowane przez rzeczoznawcę pozwanego. Wymieniona została jedynie ramka mocująca tablice rejestracyjną, sama tablica rejestracyjna nie nosiła też śladów uszkodzeń.

Uszkodzenia jakich doznał samochód powodato:

- naruszona struktura powierzchni spojlera dolnego zderzaka tylnego,

- niewielka deformacja poszycia zderzaka tylnego na lewej krawędzi wnęki tablicy rejestracyjnej,
- zagięcie w dolnej części po lewej stronie pokrywy bagażnika,
- pognięta dolna krawędź ściany tylnej w środkowej części oraz tylna część podłogi bagażnika w miejscu przylegającym do uszkodzonej ściany tylnej.

W toku sprawy przed sądem pierwszej instancji powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, nie zgłaszał innych uszkodzeń swojego pojazdu. związanych z kolizją z dnia 3.05.2012r.

Jak wskazał biegły uszkodzenia polegające na otarciach blachy bagażnika i zderzaka nie stanowiły podstawy do wyłączenia samochodu powoda z eksploatacji. Żadne z tych uszkodzeń nie zagrażały bezpieczeństwu jazdy nim. Prawdłowo w świetle tej opinii Sąd Rejonowy przyjął, że powód po kolizji z dnia (...)nie utracił możliwości korzystania ze swojego samochodu. Uszkodzenia jakich doznał samochód powoda nie dawały podstaw prawnych ani wynikających z zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym do wyłączenia go z bieżącej eksploatacji. Zatem uszkodzenia jakich samochód powoda doznał nie spowodowały utraty możliwości poruszania się nim. Mógł więc powód dojeżdżać nim w okresie od 16.07. do 27.07.2012r. na zabiegi rehabilitacyjne.

Fakt, że w dacie oględzin samochodu przez biegłego były w nim wymienione opony na zimowe świadczy też o tym, że mimo nie dokonania jego naprawy był on faktycznie przez powoda użytkowany.

Sąd Rejonowy opierając się na oświadczeniu z dnia 9.08.2012r. oraz zeznaniach na świadka D. K. ustalił, że powód w okresie od (...). wynajmował samochód marki N. od D. K. i zapłacił mu z tego tytułu wskazaną przez niego kwotę. Jednak prawidłowo przyjął, że najem ten z uwagi na uszkodzenia samochodu będące następstwem zdarzenia z dnia (...)nie był celowy. Nie da się wykluczyć, że w/w okresie samochód powoda nie był sprawny technicznie, ale nie pozostawało to w związku przyczynowym z kolizją z dnia (...). Przynajmniej powyższego powód nie udowodnił.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17.11.2011r. III CZP 5/11 (OSNC 3/12, poz. 28) wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego. Wynika z powyższej uchwały, że wydatki na najem samochodu zastępczego stanowią szkodę majątkową podlegającą naprawieniu o ile są to wydatki konieczne, celowe i ekonomicznie uzasadnione. Taka sytuacja w przypadku powoda nie zachodziła. Nie został on bowiem pozbawiony możliwości korzystania ze swojego pojazdu z uwagi na jego uszkodzenia czy też z uwagi na oddanie go do naprawy. W sytuacji, gdy w/w okresie powód nie zarabkował najem samochodu zastępczego nie był też ekonomicznie uzasadniony.

W powyższej sytuacji prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że w tym zakresie powództwo powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 98 k.p.c. ustanawia przy rozstrzyganiu o kosztach procesu zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Oznacza powyższe, że strona, która sprawę przegrała jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Przepis ten nie znajduje zastosowania w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań. W takim wypadku znajduje zastosowanie zasada kompensaty kosztów wyrażona w art. 100 k.p.c.. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego uwzględnienia powództwa koszty podlegają wzajemnemu zniesieniu lub stosunkowemu rozdzieleniu. Sąd Rejonowy ustalając, że powód wygrał proces tylko w 30 % dokonał stosunkowego rozdzielenia poniesionych przez każdą ze stron kosztów, co w efekcie spowodowało, że powód został obciążony kosztami procesu należnymi pozwanemu w kwocie 480 złotych. To rozstrzygnięcie jest trafne mimo wskazania przez Sąd Rejonowy błędnej jego podstawy prawnej.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy apelację jako niezasadną oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. Konsekwencją powyższego jest obciążenie powoda kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz pozwanego w kwocie 60 złotych

(art. 98 k.p.c. i 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 1 i § 13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349).

Nie podziela Sąd Okręgowy stanowiska sądu pierwszej instancji, że były podstawy do zastosowania art. 113 ust. 2 u.k.s.c. i ściągnięcia od powoda na rzecz Skarbu Państwa z zasądzonego mu roszczenia kwoty 811,20 złotych tytułem kosztów sądowych. Zgodnie z punktem 1 tego przepisu koszty nieobciążające przeciwnika sądu w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz strony, której czynność spowodowała ich powstanie. W ocenie Sądu Okręgowego to pozwany spowodował powstanie kosztów sądowych, przyznając powodowi w toku postępowania likwidacyjnego zbyt niskie odszkodowanie. Dla rozstrzygnięcia sprawy niezbędne było przeprowadzenie dowodu z wiadomości specjalnych w postaci opinii biegłego. Powód został postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2012r. zwolniony od kosztów sądowych w całości. W tej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego to pozwany winien być obciążony tymi kosztami w całości. Dlatego też Sąd Okręgowy zmienił na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte w punkcie IV zaskarżonego wyroku.

(SSO T. Kołbuc) (SSO B. Piwko) (SSO B. Dziewięcka)

-